

УВОД

През 2008 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), в ролята си на специализиран независим държавен орган, изпълняваше функциите по регулиране и контрол на сектора на електронните съобщения в Република България. Мисията и основната цел на Регулатора бяха съсредоточени в създаване на условия за развитие на ефективна конкуренция на пазарите на електронните съобщения и пощенските услуги. Тази дейност се обуславя както от необходимостта от защита интересите на крайните потребители и осигуряване на реални ползи при потреблението на услугите в сектора, така и от увеличаване на инвестициите и развитието на новите технологии по отношение на електронните съобщения. В процеса на своята регулаторна дейност и при вземането на решения по важни въпроси от обществена значимост КРС работеше в условия на публичност и прозрачност и поддържаше активен диалог с предприятията, браншовите организации и институциите, ангажирани с развитието на електронните съобщения и пощенски услуги в страната.

В Годишния доклад за 2008 г., изготвен съгласно разпоредбата на чл. 38 от Закона за електронните съобщения¹ (ЗЕС), КРС извършва преглед на дейността си и разглежда процесите, засягащи електронните съобщителни мрежи и услуги, които очертават ситуацията в сектора за предходната година. Като национален орган, натоварен с функцията да регулира и пазара на пощенските услуги в Република България, КРС изготви Годишен доклад в областта на пощенските услуги за 2008 г., който оформи като отделен документ.

При изпълнение на функциите си по регулиране и контрол на пазара на електронни съобщения КРС се ръководеше от европейските норми, залегнали в секторните политики и регулаторните политики за управление на ограничените ресурси. В съответствие с целите и регулаторните принципи на европейската политика в сектора и в изпълнение на препоръките от Доклада за напредъка на единния европейски пазар на електронни съобщения през 2007 г. (13-ти Доклад) КРС прие задачи от първостепенно значение за дейността си, които се реализираха през 2008 г.

През годината КРС съсредоточи своята работа в определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщения, съгласно Препоръката на Европейската Комисия (ЕК) за съответните продуктови пазари в сектора на електронните съобщения, подлежащи на ex-ante регулиране. В резултат на това бяха нотифицирани първите три проекта на пазарни анализи - пазарите на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. До влизане в сила на мерките по отношение на предприятията със значително въздействие върху разглежданите пазари, предоставящи мобилни услуги, КРС наложи ограничение на цените на едро за терминиране под формата на график за поетапното им намаляване.

С цел актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, в съответствие със своите правомощия по ЗЕС и Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП), през 2008 г. КРС разработи и прие редица подзаконови нормативни актове осигуряващи ефективното изпълнение на регулаторните функции и облекчаващи взаимодействието на сектора с държавния регулаторен орган.

КРС прие Регулаторна политика за управлението на радиочестотния спектър за граждански нужди в съответствие с политиката на ЕК относно хармонизираното използване на радиочестотния спектър в Общността. Тази важна стъпка е продиктувана

¹ Обн., ДВ, бр. 41 от 22.05.2007 г.

от необходимостта от ефективно планиране и разпределение на радиочестотния спектър. В тази връзка КРС отдели специално внимание на мониторинга, като един от механизмите за управление на радиочестотния спектър, за усвояване на допълнителни честотни диапазони, по отношение на въвеждането на нови технологии в електронните съобщения и създаване на условия за цифровизация на наземното телевизионно радиоразпръскване. През 2008 г. продължи изграждането на Национална система за мониторинг на радиочестотния спектър за граждански нужди, състояща се от стационарни, мобилни и дистанционно управляеми станции за наблюдение на спектъра, оборудвани със специализирани системи за мониторинг, измерване и радиопеленговане в съответствие с изискванията на Международния съюз по далекосъобщения.

В съответствие с разпоредбите на ЗЕС КРС прие също така и Регулаторна политика за ползването на номера, адреси и имена за осъществяване на електронни съобщения. В регулаторната политика се определят основните цели, механизми и подходи на КРС при управление и ползване на ресурса-номера в краткосрочен (до края на 2008 г.) и в средносрочен план (2009 г. – 2010 г.). Приетата регулаторна политика е една от стъпките, които КРС направи за изпълнение на заложените в ЗЕС принципи на консултативност, равнопоставеност, пропорционалност, неутралност по отношение на използваните технологии и предоставяните услуги, което създава условия за устойчив и конкурентен пазар.

С цел осигуряване на условия за развитие на ефективна конкуренция в сектора на електронните съобщения един от основните приоритети в работата на КРС за предходната година беше осигуряването на преносимостта на номерата в мобилни и фиксирани мрежи. В тази връзка в резултат на усилията на регулатора през април 2008 г. успешно стартира преносимостта на номерата в мобилни мрежи, като до края на годината популярността на услугата сред потребителите нарастна. Също така през 2008 г. КРС прие Функционални спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление и Функционални спецификации за осъществяване на преносимост на негеографски номера при промяна на доставчика, предоставящ съответната услуга. Предстои стартиране на преносимостта и на номерата във фиксирани мрежи, през 2009 г., като очакванията са за сериозно раздвижване на пазара на фиксирани гласови услуги.

В съответствие с разпоредбите на ЗЕС КРС прие Наредба за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване. Този подзаконов нормативен акт осигури ясна регламентация на задълженията на предприятията с цел да се реализира ефективно взаимно свързване и достъп. Тези правила са валидни за всички предприятия, които имат и задължение да предоставят достъп и взаимно свързване. В същото време съгласно ЗЕС едно от основните правомощия на КРС е да налага мерки на предприятия със значително въздействие върху пазара с цел да се осъществи ефективен достъп и взаимно свързване. В тази връзка с наредбата се определят основни изисквания, които следва да бъдат спазвани от предприятията със значително въздействие върху пазара при осигуряване на достъп и взаимно свързване.

В съответствие с посочената в 13-тия Доклад препоръка на ЕК за засилване на независимостта на регулаторния орган, през 2008 г. КРС предприе активна дейност по планиране, организиране, координиране и участие в инициативите на международните и европейски организации и техните работни структури в областта на електронните съобщения. Тези дейности допринесоха за утвърждаването на ролята на българския регулатор в процеса на вземане на решения и защитата на националната позиция и

интереси, както и за утвърждаване престижа на Република България като фактор и надежден партньор на международно, европейско и регионално ниво.

КРС взе участие в дейността на правителствените и специализираните организации в областта на електронните съобщения на международно и европейско ниво с цел ефективното прилагане на Европейската регулаторна рамка.

В тази връзка през цялата 2008 г. експерти от КРС продължиха своето участие в рамките на работните групи и проектните екипи на Групата на независимите регулатори (IRG). Това от своя страна спомогна за укрепване на административния капацитет на КРС и създаде благоприятна среда за съвместно сътрудничество и обмяна на професионален опит, които се отразиха в изпълнението на редица от приоритетните задачи в дейността на КРС за 2008 г.